

Nr 46.

Ankom till riksdagens kansli den 4 april 1919 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uteslutande av vissa bestämmelser i avtal den 12 mars 1917 mellan kronan och Stockholms stad angående mark i Djurgårdsstaden och vid Kaknäs.

(1:a avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 14 februari 1919 dagtecknad proposition (nr 92), vilken hänvisats till förberedande behandling av statsutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att de i avtal den 12 mars 1917 mellan kronan och Stockholms stad angående mark i Djurgårdsstaden och vid Kaknäs under punkt 7:o intagna bestämmelser må ur avtalet utgå.

Beträffande utredningen i detta ärende får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

I en till riksdagen den 22 februari 1918 avlåten proposition (nr 102), föreslog Kungl. Maj:t, riksdagen att

dels — under förutsättning att Stockholms stadsfullmäktige genom beslut, som vunne laga kraft, före den 1 juli 1918 godkände i statsrådsprotokollet omförmälda tre avtal av den 7 april 1916 med tillägg den 7 maj 1917, den 12 mars 1917 och den 19 januari 1918 — för sin del gilla berörda avtal;

dels medgiva, att för anläggning av ny docka jämte verkstad m. m. finge tagas i anspråk mark å Beckholmen till den omfattning, som funnes angiven i ett i statsrådsprotokollet förordat förslag;

dels föreskriva, att på det sätt och för det ändamål, som i statsrådsprotokollet angäves, skulle bildas en fond, benämnd Stockholms varvs byggnadsfond;

Årendets
tidigare
behandling.

dels ock medgiva, att Kungl. Maj:t finge för utförande av arbeten, som inginge i förutnämnda förslag, disponera ej mindre de av 1914, 1915 och 1916 års riksdagar till ny docka jämte verkstad avsätta medel, 1,400,000 kronor, än även det belopp av 100,000 kronor, varmed försäljningssumman för i statsrådsprotokollet angivna två områden vid Kaknäs överstege köpeskillingen för i samma protokoll omförmält område i Djurgårdsstaden och för Beckholmen, med rätt för Kungl. Maj:t att låta påbörja arbetena redan under år 1918.

I ovannämnda tilläggsavtal av den 12 mars 1918 mellan kronan och Stockholms stad, angående mark i Djurgårdsstaden och vid Kaknäs, finnas såsom punkt 7:o) följande bestämmelser intagna:

»Staden medgiver för sin del, att nu befintliga allmänna farled mellan Skeppsholmen och Galärvarvet får av kronan avstängas. Därest dylik avstängning sker, är kronan skyldig *dels* att samtidigt borttaga Skeppsholmsbron, *dels ock* att såsom ersättning för den genom farledens avstängning vållade försämring av hamnförhållanden till staden utgiva en million (1,000,000) kronor, som erlægges i poster av etthundratusen (100,000) kronor årligen den 1 juli med första betalning den 1 juli året efter det avstängningen skett och därefter samma dag år efter annat under tio år.»

Genom brev berörda den 22 februari 1918 uppdrog Kungl. Maj:t därjämte åt överståthållarämbetet att inhämta Stockholms stadsfullmäktiges beslut i fråga om godkännande av berörda avtal.

I skrivelse (nr 240) den 28 maj 1918 anmälde riksdagen, att riksdagen, i anledning av förevarande proposition ävensom i ämnet väckta motioner,

dels — under förutsättning att Stockholms stadsfullmäktige genom beslut, som vunne laga kraft, före den 1 juli 1918 godkände i statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden den 22 februari 1918 omförmälda tre avtal av den 7 april 1916 med tillägg den 7 maj 1917, den 12 mars 1917 och den 19 januari 1918 med vissa i riksdagens skrivelse angivna ändringar — för sin del gillat berörda förslag;

dels medgivit, att för anläggning av ny docka jämte verkstad m. m. finge tagas i anspråk mark å Beckholmen till den omfattning, som funnes angiven i ett i statsrådsprotokollet förordat förslag;

dels föreskrivit, att på det sätt och för det ändamål, som i statsrådsprotokollet angäves, skulle bildas en fond, benämnd Stockholms varvs byggnadsfond;

dels ock medgivit, att Kungl. Maj:t finge för utförande av arbeten, som inginge i förutnämnda förslag, disponera ej mindre de av 1914,

1915 och 1916 års riksdagar till ny docka jämte verkstad avsatta medel, 1,400,000 kronor, än även det belopp av 100,000 kronor, varmed försäljningssumman för i statsrådsprotokollet angivna två områden vid Kaknäs överstege köpeskillingen för i samma protokoll omförmålt område i Djurgårdsstaden och för Beckholmen, med rätt för Kungl. Maj:t att låta påbörja arbetena redan under år 1918.

Genom brev den 28 maj 1918 förklarade Kungl. Maj:t, att, därest Stockholms stadsfullmäktige genom beslut, som vunne laga kraft, för sin del godkände förevarande tre avtal av den 7 april 1916 med tillägg den 7 maj 1917, den 12 mars 1917 och den 19 januari 1918 med de ändringar, som, enligt vad ovan omförmålts, blivit av riksdagen i samma avtal beslutade, Kungl. Maj:t icke ville begagna sig av det utav Stockholms stad i punkten 7:o) av avtalet den 12 mars 1917 lämnade medgivandet att avstänga den nu befintliga allmänna farleden mellan Skeppsholmen och Galärvarvet.

Därefter överlämnade överståthållarämbetet med utlåtande den 20 juni 1918 en skrivelse från Stockholms stadsfullmäktige av den 3 i samma månad, däruti stadsfullmäktige dels anmälde, att stadsfullmäktige beslutat för sin del godkänna förevarande avtal av den 7 april 1916 med tillägg den 7 maj 1917, den 12 mars 1917 och den 19 januari 1918 med de ändringar, som blivit av riksdagen i samma avtal beslutade, dels ock — under uttalande att Kungl. Maj:ts förklaring av den 28 maj 1918 varit ägnad att avlägsna betänkligheter, som hos stadsfullmäktige gjort sig gällande mot godkännande av omförmålda avtal, men att det för stadsfullmäktige vid de dåmera inträdda förhållandena i allt fall syntes lämpligt, att nämnda punkt 7:o) i avtalet den 12 mars 1917 uttryckligt uteslötes — hemställde, att Kungl. Maj:t måtte därom göra framställning hos riksdagen. För egen del tillstyrkte överståthållarämbetet bifall till den av stadsfullmäktige gjorda hemställan, och upplyste överståthållarämbetet därjämte, att besvär över stadsfullmäktiges beslut i ärendet icke inom stadgad klagotid till ämbetet inkommit och att ämbetet berörda den 20 juni fastställt beslutet om godkännande av berörda avtal med angivna tillägg och ändringar.

Vid föredragning den 28 juni 1918 godkände Kungl. Maj:t de av riksdagen i dess skrivelse omförmålda beslut, i vad de avveko från Kungl. Maj:ts förslag, och meddelade Kungl. Maj:t i anslutning därtill erforderliga verkställighetsföreskrifter. Därjämte förklarade sig Kungl. Maj:t framdeles vilja till prövning upptaga frågan om avlåtande till riks-

dagen av framställning om uteslutande av punkt 7:o) i oförmälda avtal den 12 mars 1917.

Ifrågavarande framställning till riksdagen har nu av Kungl. Maj:t i föreliggande proposition gjorts.

Utskottets
yttrande.

Då efter Kungl. Maj:ts ovannämnda beslut den 28 maj 1918 ett fullföljande av avtalet den 12 mars 1917 uti ifrågavarande avseende icke längre lärer kunna påyrkas, har utskottet icke velat motsätta sig, att det nu framlagda förslaget av riksdagen godkännes.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att de i avtal den 12 mars 1917 mellan kronan och Stockholms stad angående mark i Djurgårdsstaden och vid Kaknäs under punkt 7:o) intagna bestämmelser må ur avtalet utgå.

Stockholm den 4 april 1919.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzélius, C. J. G. Swartz, O. M. Strömberg, H. F. Lamm, G. M. H. Ekelund, A. C. Lindblad, J. Nilsson, O. Bergqvist, C. G. Ekman, H. G. W. Wrangel, A. Pers* och *J. L. Widell* samt

från andra kammaren: herrar *J. Olofsson, N. A. Nilsson* i Kabbarp, *A. Anderson* i Råstock, *J. Jönsson* i Revinge, *P. Nilsson* i Bonarp, *S. Bengtsson* i Norup, *P. A. Hansson* i Stockholm, *P. B. Nilsson* i Landeryd, *J. Erlansson, C. R. Jansson* i Falun, *K. A. W. Björck* och *K. E. W. Söderhielm*.
